

APROPA'T AL DELTA
Crisi i mitja de primavera

INDEX

APROPA'T AL DELTA

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Dossier

Fitxes de les activitats

Activitat de camp

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Activitat de camp

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Presentació de la unitat

Activitat de camp

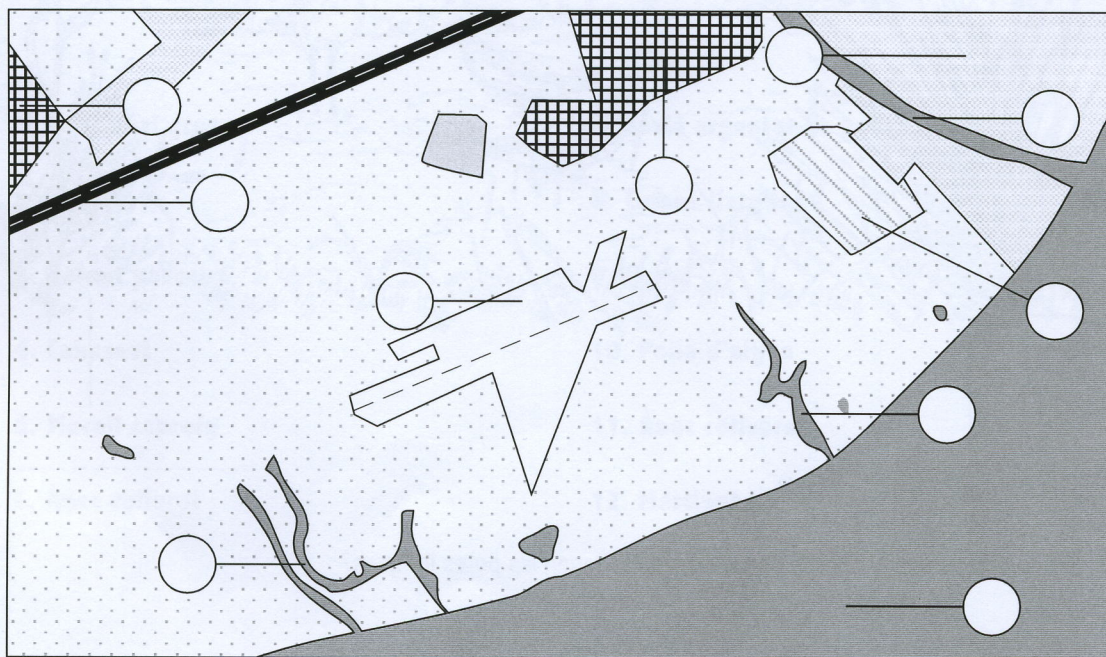
MEDI NATURAL

On som?

El delta del Llobregat és un espai ric i amb gran diversitat de paisatges. Té una superfície de 100 Km² (com tota la plana de Barcelona).

1. Amb la informació que t'han donat els educadors situa en el mapa els diferents elements que el formen.

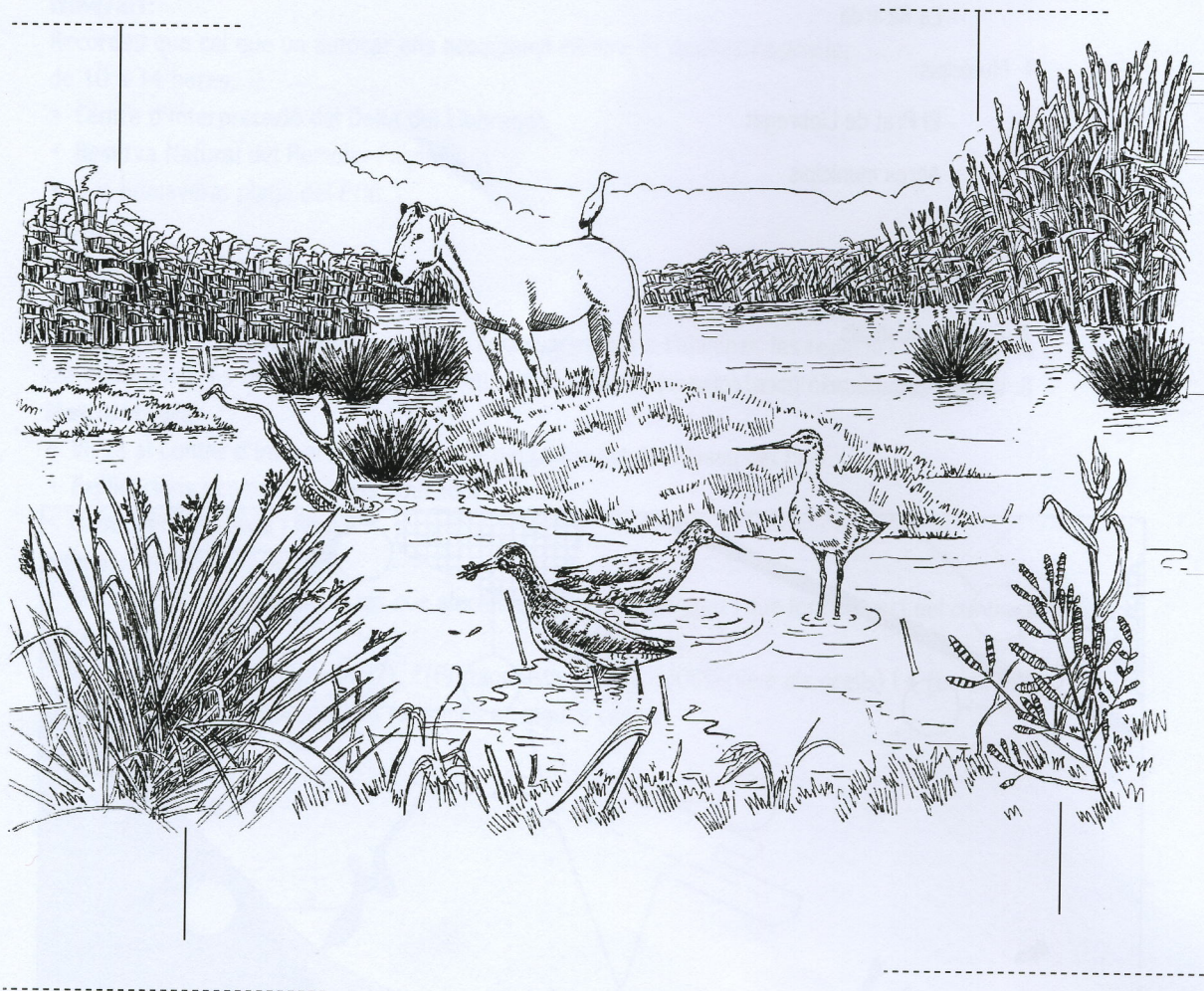
1. Riu Llobregat
2. Mar Mediterrani
3. Estany:
 - El Remolar
 - La Ricarda
4. Municipis:
 - El Prat de Llobregat
 - Altres municipis
5. Aeroport
6. Conreus
7. Zones industrials
8. Vies de comunicació (tren, cotxe ...)

Protagonista, la sal

1. Diem que un sòl és permeable quan deixa passar l'aigua entre les seves partícules.
Fes una frase en la qual facis servir les paraules: sorra, maresmes, argila, permeable, platja i impermeable.

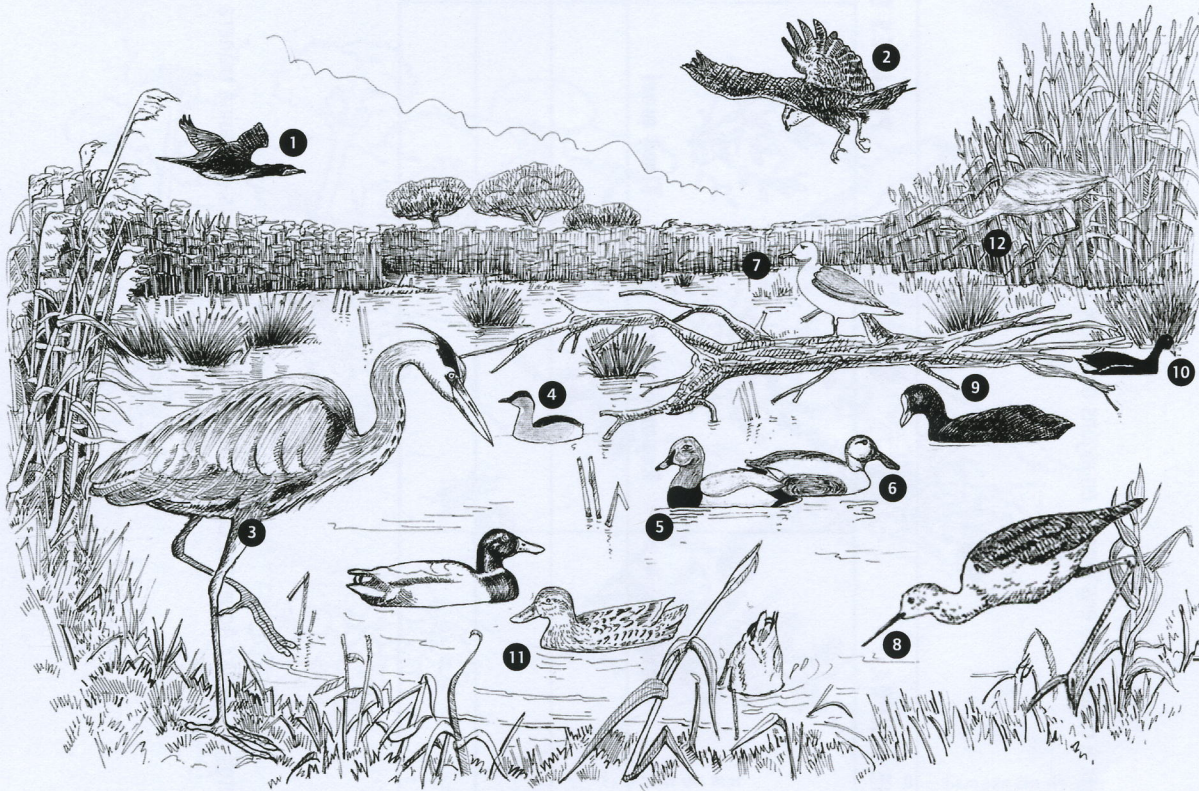
2. Les maresmes s'inunden quan plou molt o quan hi arriba aigua de mar. Per això, de vegades, si són seques, s'observa sal al terra. Tot això fa que les plantes que hi viuen siguin aquelles que puguin suportar la sal, les inundacions i les sequeres. Anota el nom dels organismes assenyalats al dibuix.

3. Per què creus que els ocells de les maresmes tenen les potes llargues?

Observem els ocells

1. Des d'aquest aguit, quins d'aquests ocells pots veure? Encercla'ls.

1. Corb marí gros

2. Arpella

3. Bernat pescaire

4. Cabusset

5. Morell caproig

6. Ànec cullerot

7. Gavià argentat de potes grogues

8. Cames llargues

9. Fotja

10. Polla d'aigua

11. Ànec collverd

12. Martinet blanc

La pineda

1. Al litoral del Delta hi ha un bosc que té com a espècie principal el pi pinyer. A continuació ens fixarem en alguns detalls de la vegetació que hi trobem. Completa la taula següent:

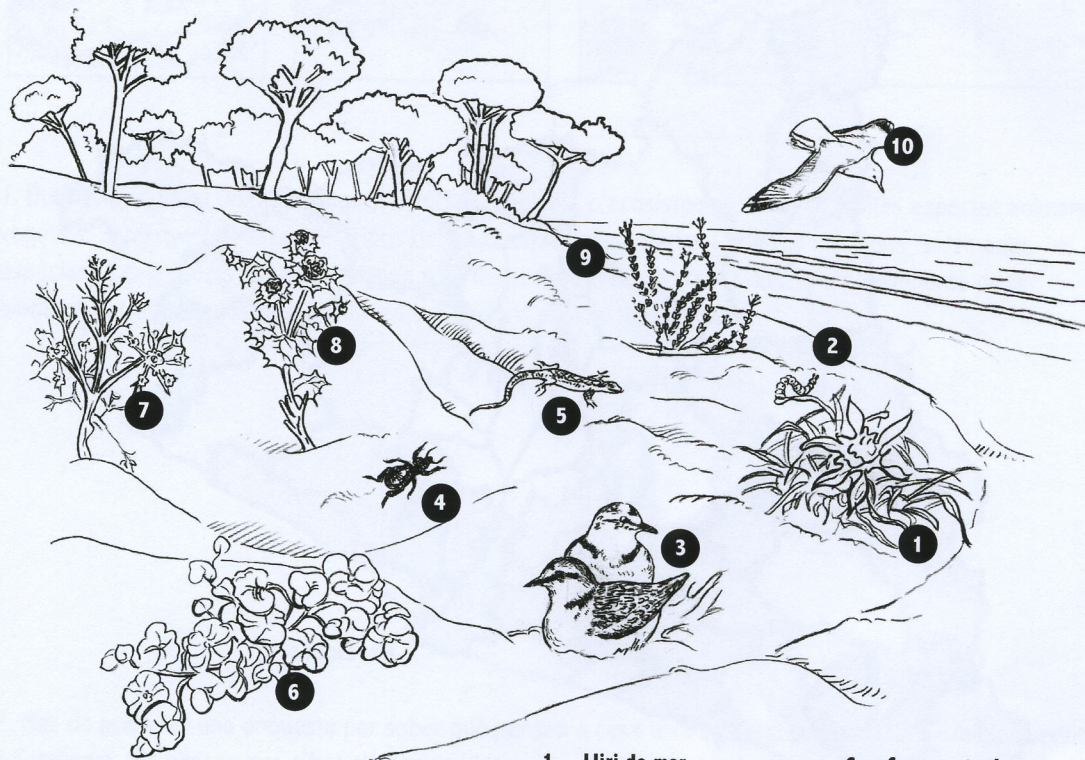
		PLANTES DE PINEDA				PLANTES DE PLATJA	
							
		Pi pinyer	Llentiscle	Estepa	Esparreguera	Timó marí	Lliri de mar
Color							
Pèls							
Alçada							

2. Observa el llentiscle. De quin color és? Sabries dir per què?

3. Quines característiques de la taula de la fitxa comparteixen les plantes de platja? Aquestes característiques són adaptacions. De quina manera aquestes adaptacions ajuden les plantes de platja a sobreviure?

La platja del delta del Llobregat

1. Encercla el nom dels organismes que vegis.

1. Lliri de mar	6. Campaneta de mar
2. Eruga del lliri de mar	7. Equinòfora
3. Corriol camanegre	8. Panical
4. Escarabat	9. Credeueta
5. Sargantaner petit	10. Gavina

La vida a la platja es caracteritza per suportar unes condicions ecològiques força extremes. Comenta quines són aquestes condicions ecològiques i les adaptacions que presenten aquestes plantes per poder sobreviure:

Colors clars

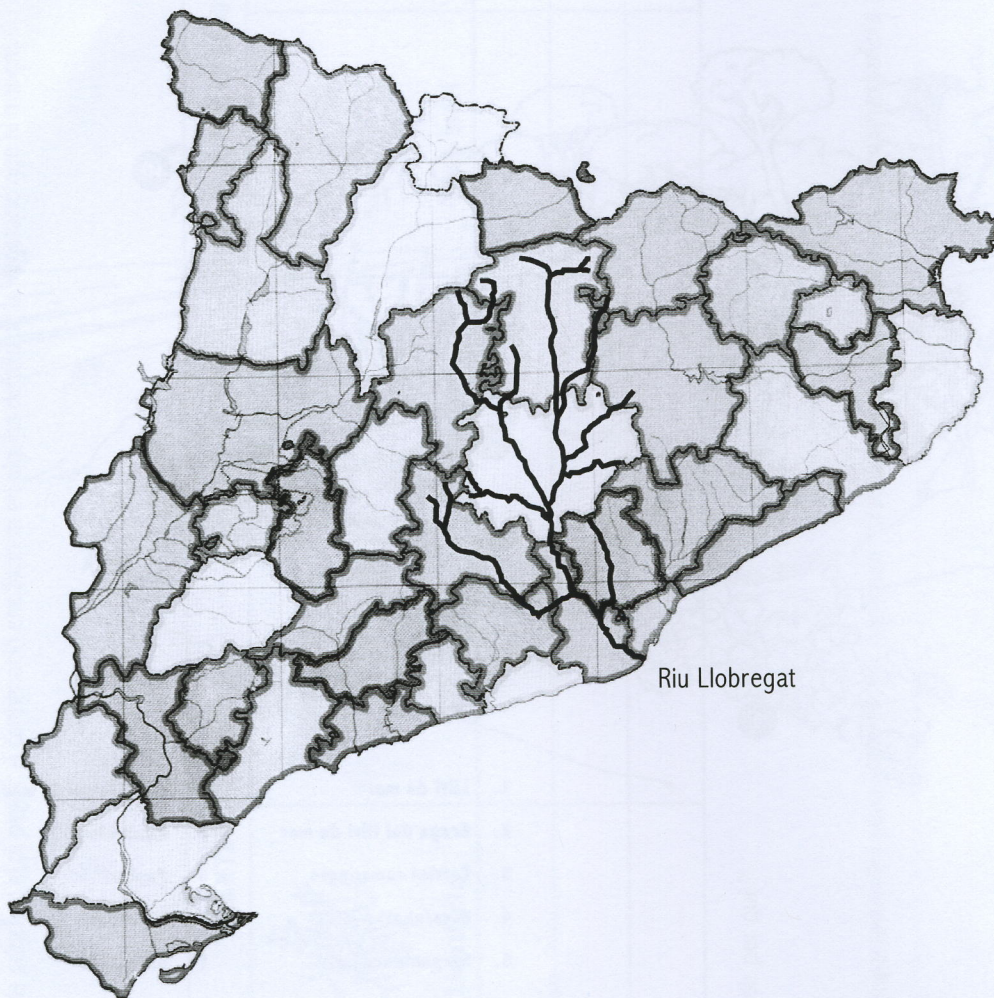
Poca alçada

Pèls

Ceres

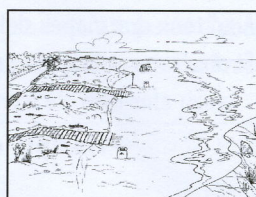
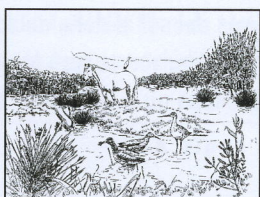
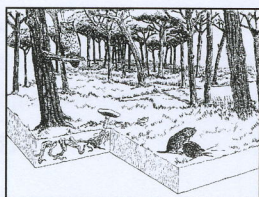
Punxes

Activitat prèvia: una mica de geografia

1. Situa i posa el nom en aquest mapa de les principals zones humides litorals de Catalunya: delta de l'Ebre, aiguamolls de l'Alt Empordà, aiguamolls del Baix Empordà, delta de la Tordera, aiguamolls de Torredembarra i delta del Llobregat.
2. Posa el nom als següents rius: Besòs, Cinca, Ebre, Fluvià, Foix, Francolí, Gaià, Llobregat, Muga, Noguera Pallaresa, Noguera Ribagorçana, Segre, Ter i Tordera.
3. Catalunya és un país molt muntanyós. Per on creus que serà més fàcil construir les vies de comunicació (carreteres i vies de tren)?

Activitat prèvia: la diversitat del delta del Llobregat

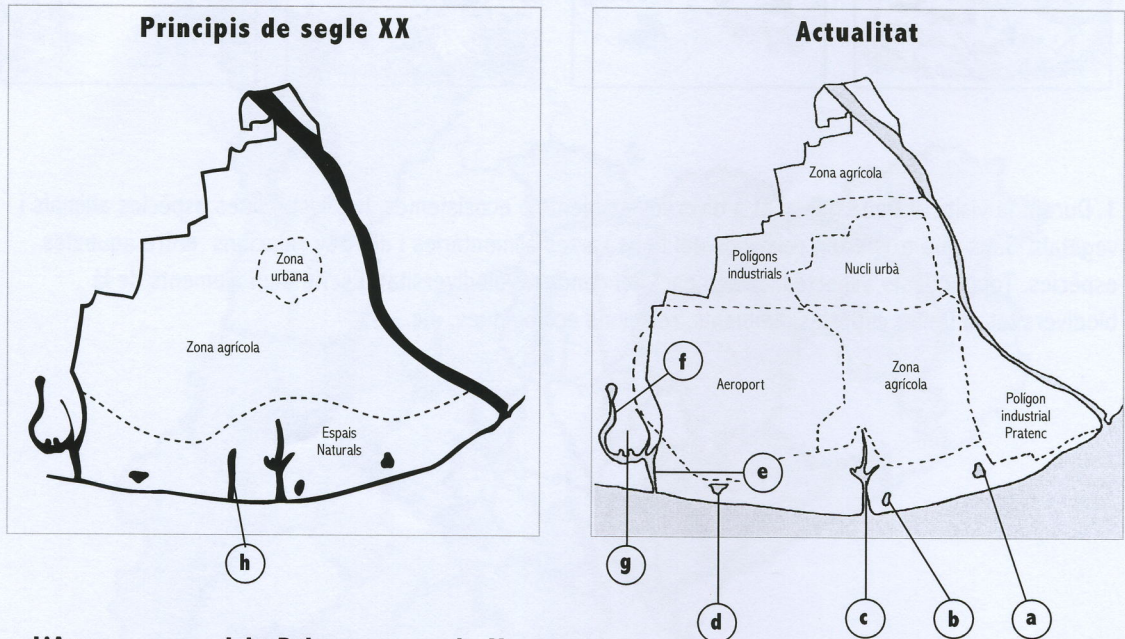
1. Durant la visita al Delta has anat a diversos ambients o ecosistemes, has vist moltes espècies animals i vegetals. Saps que existeixen relacions del tipus xarxes alimentàries i d'altres relacions entre aquestes espècies. Tots aquests aspectes formen part del concepte biodiversitat. Escriu aquí elements de la biodiversitat al Delta: espècies, ambients, relacions ecològiques, etc.

2. Has de preparar una enquesta per saber què pensen a casa teva sobre la conservació de la biodiversitat a Catalunya. Els passos que s'han de seguir són:

- Feu grups de treball de 4 o 5 persones. Penseu 5 preguntes que faríeu per saber el grau de preocupació que té la gent sobre la conservació de la biodiversitat. Les preguntes han de ser de resposta "sí" o "no", o a escollir d'entre 3 o 4 d'escrites i numerades.
- De les preguntes que heu confeccionat tots els grups heu de votar les deu que finalment fareu servir tota la classe per fer l'enquesta.
- Cadascú de vosaltres hauríeu de fer l'enquesta almenys a una persona. A més de les dades de l'enquesta heu de preguntar edat, sexe, professió, estudis, lloc de residència, etc.
- Una vegada tingueu tota la informació, l'haureu d'interpretar. Analitzeu les respostes de forma conjunta en forma de percentatges i compareu els resultats amb una interpretació per sexes, franges d'edat, tipus de professió, estudis, lloc de residència (rural o urbà). Feu diagrames de barres amb aquests resultats.

Activitat prèvia: la transformació del paisatge

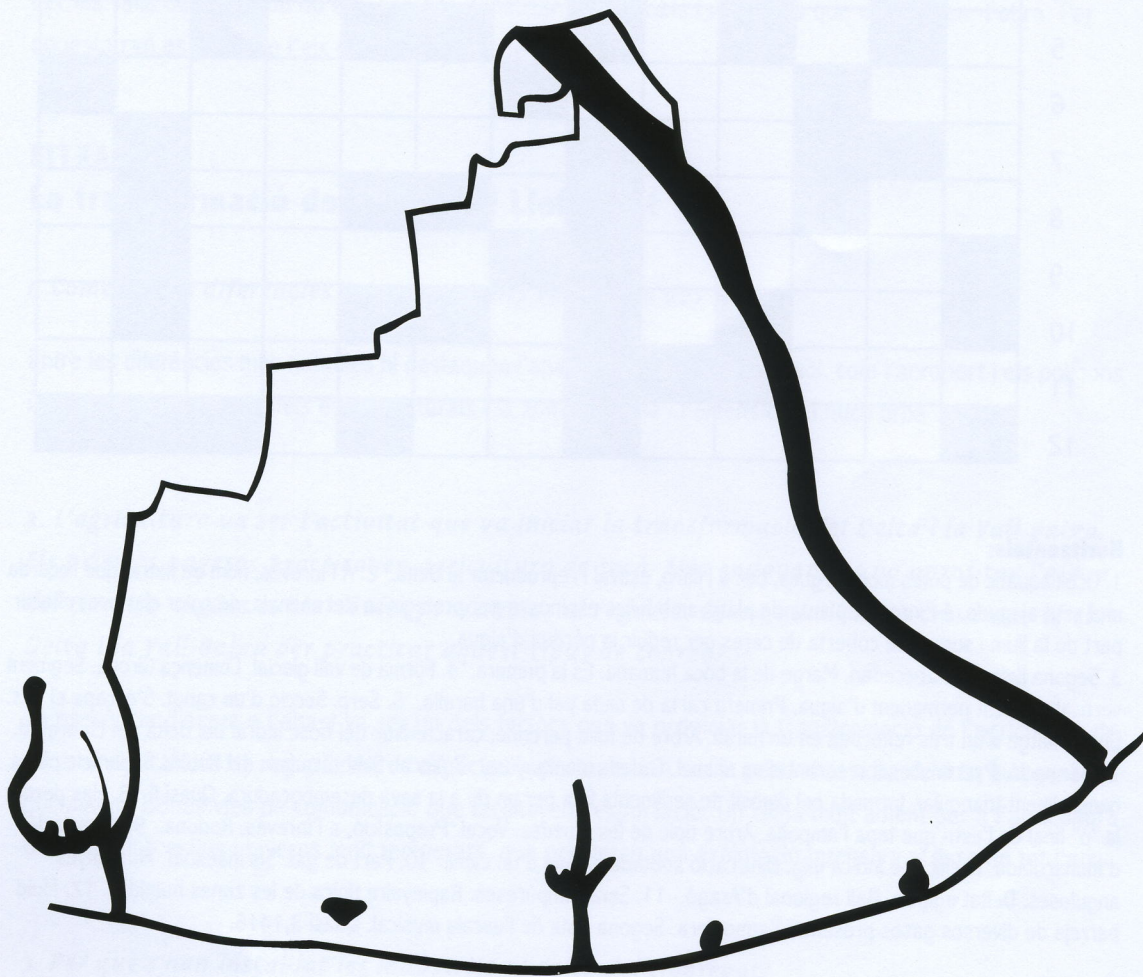
Aquí tens dos mapes dels usos del sòl al delta del Llobregat en diferents èpoques.
Si observes detingudament els dibuixos et serà fàcil respondre les següents preguntes:

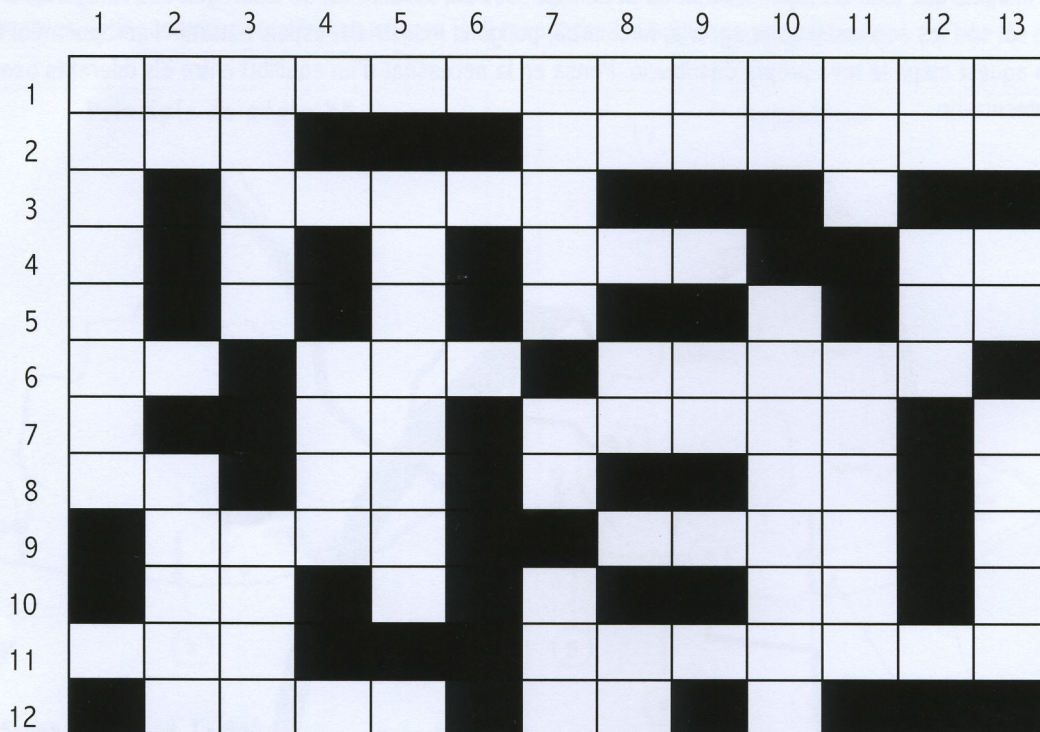

a. L'Arana	d. La Roberta	g. La Maresma de les Filipines
b. La Magarola	e. El Remolar	h. L'Illa
c. La Ricarda	f. La Vidala	

- Comenta les diferències més importants entre tots dos mapes.
- L'agricultura va ser l'activitat que va iniciar la transformació del Delta i la Vall Baixa. Els primers pagesos practicaven agricultura de secà. Més endavant es va aprofitar l'aigua del riu i les aigües subterrànies per canviar al regadiu. Quins avantatges creus que té el Delta i la Vall Baixa per practicar aquest tipus de conreu?
- Per què s'han instal·lat les indústries al delta del Llobregat?
- Quins beneficis i aspectes negatius ha comportat la industrialització del Delta?
- Ja que el procés de desenvolupament econòmic de la zona sembla que continuarà, quines característiques caldria que complís de cara al futur?

6. Imagina que tens la responsabilitat de decidir els usos del sòl del Prat de Llobregat. Les categories d'usos de sòl són les següents: zona agrària, nucli urbà, polígons industrials, espais naturals i aeroport. Col·loca en aquest mapa la teva pròpia distribució. Pensa en la necessitat d'un equilibri entre els diferents usos. Comenta-ho.

Horitzontals:

1. Ocell aquàtic de potes molt llargues, bec fi i llarg, estival i reproductor al Delta. 2. A l'inrevés, nom de lletra, que recorda una zeta ajaguda. A l'inrevés, planta de platja amb fulles espinoses per protegir-se dels animals, de color clar per reflectir part de la llum i superfície coberta de ceres per reduir la pèrdua d'aigua. 3. Segona lletra de l'abecedari. Marge de la boca humana. És la primera. 4. Forma de vall glacial. Comença Girona. Segment vertical. Corrent permanent d'aigua. Primera carta de cada pal d'una baralla. 5. Serp. Secció d'un canut. S'escapa el gas. Unió. Imatge d'un tres reflectida en un mirall. Arbre de fulla perenne, característic del bosc litoral del delta del Llobregat. 6. Afirmació. Part final i sobresortint d'un animal. Cadena muntanyosa. 7. Vocal. Símbol químic del Rubí. Superfície plana, generalment triangular, formada pel dipòsit de sediments feta per un riu a la seva desembocadura. Quasi fi. 8. Has perdut la "p" final de l'estri que tapa l'ampolla. Arbre típic de les omedes. Vocal. Preposició, a l'inrevés, Rodona. 9. Abreviació d'Immaculada. Prefix que indica mig. Bifurcació sobtada al final d'un camí. 10. Part de gat. Sis inacabat. Muntanyes anguloses. Deïtat egípcia. Ball regional d'Aragó. 11. Sense impureses. Rapinyaire típica de les zones humides. 12. Fluid barrejat de diversos gasos present a l'atmosfera. Segona nota de l'escala musical. Quasi 3,1416.

Verticals:

1. Petit ocell que es cabussa en busca de peixos i invertebrats. Mitja piruleta. 2. Meitat de l'Anna. A més a més. Líquid incolor, inodor, i insípid. 3. Planta de platja de poca alçada per oferir menys resistència al vent, fulles petites i peludes per retenir millor la humitat i colors clars per reflectir part de la llum (dues paraules). 4. Pinta vertical. Cinquanta en números romans. Gairebé una petita imatge col·leccionable en àlbums infantils. Marca registrada. 5. Lletra molt sinuosa. A l'inrevés, peix d'origen americà, de mida petita, importat per controlar les larves de mosquit, molt freqüent als estans i maresmes. Segona vocal. 6. Angle recte. Comença vuit. Cabana d'indi. 7. Planta de platja amb fulles de color clar per reflectir l'excés de llum, coberta de cera per reduir l'evapotranspiració i floració estival (tres paraules). 8. La primera repetida. Vocal. Sud-est. Serp. Abans del mi. 9. Símbol del crom a l'inrevés. Fa por. Article masculí singular. Quarta vocal començant pel final. La primera de platja. 10. Gir inacabat. A l'inrevés, donar permís, autoritzar. 11. Article indeterminat femení singular. Que parteixen d'un punt en totes direccions. 12. Les dues primeres vocals girades. Expressió que denota excés. Cantonada. 13. Matricula de servei públic. Afirmació. Ocell aquàtic de color negre, amb el bec blanc, cabussador, sedentari i que menja plantes.